

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 01 » 09 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТА»

для студентів

спеціальності	013 Початкова освіта
освітнього рівня	другого (магістерського)
освітньої програми	013.00.02 Педагогіка і методика початкової освіти

Київ – 2020

Розробник:

Вишнівська Наталія Володимирівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту

Викладач:

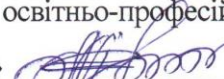
Вишнівська Наталія Володимирівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти
Протокол № 1 від 27.08. 2020 року

Завідувач кафедри Г.Л. Бондаренко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 013.00.02
«Педагогіка і методика початкової освіти»

« 31 » 08 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.02 «Педагогіка і методика початкової освіти» Т.І.Мієр

Робочу програму перевірено

« __ » _____ 2020 р.

Заступник директора М. А. Машовець

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), « __ » _____ 20__ р. Протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), « __ » _____ 20__ р. Протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), « __ » _____ 20__ р. Протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), « __ » _____ 20__ р. Протокол №
(підпис) (ПІБ)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання
	заочна форма навчання
<i>Методика навчання освітньої галузі «Громадянська та історична освіта»</i>	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60
Курс	6
Семестр	11
Кількість змістовий модулів із розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	8
Модульний контроль	-
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	52
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розгляд сучасного стану та наукових концепцій громадянської та історичної освіти, зокрема в початковій освіті; забезпечити здобувачів вищої освіти знаннями та уміннями формування в молодших школярів громадянської та інших компетентностей, власної ідентичності та готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції на засадах демократії, поваги до прав і свободи людини, толерантного ставлення до оточуючих, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів, розроблення на цій основі нових підходів до формування професійної компетентності майбутніх вчителів початкової школи.

Завдання навчальної дисципліни:

- усвідомлення концепції громадянської та історичної освіти, принципів формування соціальної, громадянської, історичної та інших компетентностей спрямованих на формування діяльного члена громади та суспільства, який розуміє принципи та механізми функціонування суспільства, є вільною особистістю, яка визнає загальнолюдські й національні цінності та керується морально-етичними критеріями та почуттям громадянської відповідальності у власній поведінці, способи їх втілення в освітньому процесі початкової освіти;
- оволодіння дидактико-методичними знаннями з навчальної дисципліни;
- розвиток умінь моделювати уроки / інтегровані заняття / інтегровані тематично-проектні дні в початковій школі;
- реалізація виховного потенціалу дисципліни з метою формування професійних рис і якостей особистості майбутнього вчителя;
- формування готовності до творчої активності у професійній викладацькій діяльності.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування таких компетентностей:

Загальні компетентності

- Здатність діяти етично та соціально відповідально - ЗК-1.
- Здатність генерувати нові ідеї - ЗК-2.
- Здатність працювати в команді - ЗК-3.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел у сфері освіти у різних площинах, вимірах та взаємозв'язках - ЗК-4.
- Здатність до осмислення, переосмислення дій для ґрунтового самоаналізу власної діяльності; самокритики і сприймання конструктивної критики - ЗК-6.

– Здатність до планування, прогнозування розвитку початкової освіти та передбачення наслідків своїх дій; управління якістю роботи, що виконується - ЗК-7.

Фахові компетентності

- Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності в початковій школі - ФК-3.
- Здатність організувати освітній процес у початковій школі з використанням сучасних, науково обґрунтованих, традиційних та інноваційних засобів, методів, прийомів, технологій - ФК-4.
- Здатність аналізувати перспективні підходи до навчання розвитку, виховання й соціалізації учнів, визначати їхні переваги та ризики порівняно з діючими підходами - ФК-10.
- Здатність досліджувати педагогічну практику з питань розв'язання проблеми - ФК-9.
- Здатність розробляти календарно-тематичне планування змісту освітніх галузей, проектувати плани-конспекти уроків та інших форм організації освітнього процесу в початковій школі - ФК-11.
- Здатність проводити уроки та інші форми освітнього процесу, реалізуючи сучасні науково обґрунтовані методики, технології навчання освітніх галузей, передбачені Державним стандартом початкової освіти - ФК-12.
- Здатність аналізувати, узагальнювати, оцінювати динаміку і результатів освітнього процесу - ФК-13.
- Здатність скласти експертний висновок щодо освітніх програм, навчальних матеріалів, методичних розробок, підручників, навчальних посібників для початкової школи - ФК-14.

Результати навчання за дисципліною

- Володіти перцептивно-гностичними якостями: інтелектуальною активністю, гнучкістю й оригінальністю мислення, інтуїцією, об'єктивністю, критичністю тощо - ПРН 1.
- Знати та дотримуватися норм педагогічної етики - ПРН 16.
- Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів - ПРН 17.
- Проводити уроки / інтегровані заняття / інтегровані тематично-проектні дні в початковій школі та аналізувати їх щодо досягнення мети й завдань, ефективності застосованих форм, методів, засобів і технологій - ПРН 18.
- Проектувати зміст, методику проведення виховних заходів для учнів початкової школи та оцінювати стан і результати процесу виховання і соціалізації учнів - ПРН 19.

Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Аудиторна				Самостійна робота
	Усього	Лекції	Семінарські	Практичні	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Тематична основа курсу «Я досліджую світ»					
Тема 1. Актуальність та основоположні засади громадянської та історичної освіти. Мета і головні компоненти Концепції «Нова українська школа» в контексті вивчення громадянської та історичної освітньої галузі.	8	2			6
Тема 2. Пропонований зміст, обов'язкові та очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна.	10			2	8
Тема 3. Зміст навчання, очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я. Савченко.	10				10
Разом	28	2	-	2	24
Змістовий модуль 2. Організація освітнього процесу під час вивчення громадянської та історичної освітньої галузі					
Тема 4. Особливості організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.	10		2		8
Тема 5. Форми організації навчання громадянська та історична освітньої галузі. Інклюзивна освіта.	12			2	10
Тема 6. Створення форм онлайн-комунікації та інструментарію дистанційного навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ».	10				10
Разом	32	-	2	2	28
Усього годин	60	2	2	4	52

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Тематична основа курсу «Я досліджую світ»

Тема 1. Актуальність та основоположні засади громадянської та історичної освіти. Мета і головні компоненти Концепції «Нова українська школа» в контексті вивчення громадянської та історичної освітньої галузі.

Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства. Державні підходи до громадянської та історичної освіти та її включення до навчальних програм. Формула нової української школи (9 компонентів). Компоненти Концепції «Нова українська школа». Мета початкової освіти. Чинники якісної початкової освіти. Цикли початкової освіти. Мета та завдання громадянської та історичної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з урахуванням компетентнісного підходу до навчання.

Основні поняття теми: Концепції «Нова українська школа», розвиток громадянської освіти в Україні, Державний стандарт початкової освіти, типова освітня програма, вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти.

Рекомендовані джерела

Основні [4]

Додаткові [2, 3]

Інтернет ресурси [1, 2, 3]

Тема 2. Пропонований зміст, обов'язкові та очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна.

Мета, завдання, зміст, обов'язкові та очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Р.Б. Шияна. Програмові вимоги щодо формування ідентичності та громадянської компетентності учнів в межах змістових ліній: «Я – людина», «Я серед людей», «Моя культурна спадщина», «Моя шкільна і місцева громади», «Ми громадяни України», «Ми – європейці».

Основні поняття теми: освітня програма громадянської та історичної освітньої галузі.

Рекомендовані джерела

Основні [5]

Додаткові [3, 4]

Практичне заняття 1. Пропонований зміст, обов'язкові та очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна.

Тема 3. Зміст навчання, очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» Типової освітньої програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я.Савченко

Мета та завдання навчальної програми «Я досліджую світ». Варіанти інтегрованої програми. Виконання завдань дослідницького характеру. Зміст, очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» Типової освітньої програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я. Савченко. Змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники громадянської та історичної, соціальної та здоров'язбережувальної, природничої освітньої галузі в їх інтегрованій суті, що складають тематичну основу курсу «Я досліджую світ». Аналіз науково-методичної літератури щодо реалізації громадянської та історичної освітньої галузі. Програми курсу «Я досліджую світ». Тематична основа курсу «Я досліджую світ». Самостійне обрання вчителем інтегрованого змісту із освітніх галузей Державного стандарту. Аналіз підручників інтегрованого курсу «Я досліджую світ» для 1 класів закладів загальної середньої освіти.

Основні поняття теми: навчальної програми «Я досліджую світ», інтегрований курс «Я досліджую світ» Типової освітньої програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я. Савченко

Рекомендовані джерела

Основні [5]

Додаткові [1, 2]

Змістовий модуль 2. Організація освітнього процесу під час вивчення громадянської та історичної освітньої галузі

Тема 4. Особливості організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.

Інтеграція в освіті. Міжпредметна компетентність. Міжпредметна інтеграція. Міжпредметні зв'язки. Переваги міжпредметної інтеграції. Інтегроване навчання.

Упровадження інтегрованого навчання. Контент-орієнтована інтеграція. Діяльнісний підхід. Критичне мислення і розв'язання проблем. Діяльнісний підхід: ротаційні моделі «щоденні 5»1 і «щоденні 3». Реалізація освітніх галузей (громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича) окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва, в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зав'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Ознаки інтегрованого уроку. Підготовка вчителя до інтегрованого уроку. Особливості структури інтегрованого уроку «Я досліджую світ». Планування тематичного тижня / дня. Об'єднання у блоки знання з різних навчальних предметів. Створення інтелект-карт тижня / дня.

Основні поняття теми: взаємозв'язки між навчальними предметами (освітніми галузями), види міжпредметної інтеграції, інтегрований курс за різними видами інтеграції, інтегрований урок.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [1, 3, 4]

Семінарське заняття 1. Особливості організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі

Тема 5. Форми організації навчання громадянська та історична освітньої галузі.

Інклюзивна освіта

Особливості організації демократичного освітнього процесу в новій українській школі. Інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами. Педагогіка партнерства між усіма учасниками освітнього процесу. Особистісно орієнтована модель освіти. Формування загальнолюдських цінностей. Структура освітнього процесу. Інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами: особливості організації освітнього процесу. Класифікація форм організації навчання громадянської та історичної освітньої галузі за різними критеріями: за кількістю учнів, за місцем навчання, за часом навчання, за дидактичною метою. Мета і цілі оцінювання. Основні аспекти процесу оцінювання. Формувальне оцінювання. Цілі оцінювання. Основні аспекти процесу оцінювання: вербальне оцінювання; відстеження індивідуальних досягнень учнів; надання зворотного зв'язку; контроль-оцінювальна діяльність. Обов'язкові та очікуванні результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі (3-4 класи). Підсумкове оцінювання учнів 3-4 класів. Чотири рівні підсумкового оцінювання (початковий; середній; достатній; високий) та їх критерії.

Основні поняття теми: освітній процес, форми організації навчання, інклюзивна освіта, досягнення учнів, портфоліо, оцінювання.

Рекомендовані джерела

Основні [4]

Додаткові [1, 2, 3]

Практичне заняття 2. Форми організації навчання громадянська та історична освітньої галузі. Інклюзивна освіта

Тема 6. Створення форм та інструментарію онлайн-комунікації дистанційного навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Створення форм онлайн-комунікації (відеоконференція; форум, чат; блог, електронна пошта; анкетування; соціальні мережі на кшталт Viber; веб-ресурси для дистанційного навчання: платформа Moodle; платформа Google classroom, сервіси: Zoom, Microsoft teams, Google meet, Skype тощо; Classdojo, MClasstime, Learningapps.org тощо). Створення інструментарію дистанційного навчання(відео, онлайн-дошки, тести, практика та інструменти формувального оцінювання, інтерактивні сервіси миттєвого опитування, цифрова творчість учнів).

Основні поняття теми: форми онлайн-комунікації, інструментарій дистанційного навчання.

Рекомендовані джерела

Основні [2, 5]

Додаткові [4]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1
Відвідування лабораторного заняття	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	11	55
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-
Разом		9	42	15	77
Максимальна кількість балів 119 балів; К – 1,19					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Завдання для самостійної роботи	К-сть год	К-сть балів
Змістовий модуль 1. Інтеграція в освіті. Інтегроване навчання		
<p>Тема 1. Актуальність та основоположні засади громадянської та історичної освіти.</p> <p>1.Складіть обґрунтований перелік основних умінь, якими повинні оволодіти учні у процесі навчання громадянської та історичної освітньої галузі.</p> <p>2. Проаналізуйте вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з громадянської та історичної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти та їх реалізацію в змісті освітніх програм.</p>	6	10
<p>Тема 2. Пропонований зміст, обов'язкові та очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі Типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Р.Б.Шияна.</p> <p>1. Розробіть дослідно-творчі завдання до змістових ліній освітньої програми (під керівництвом Р. Шияна) громадянської та історичної освітньої галузі.</p> <p>2.Створіть презентацію до однієї із змістових ліній, яка міститиме матеріал: серії фотоматеріалів, інтерактивні вправи, цікаву інформацію та завдання.</p>	8	10
<p>Тема 3. Зміст навчання, очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» Типової освітньої програма для закладів загальної середньої освіти під</p>	10	10

керівництвом О.Я. Савченко.				
1.Складіть календарний план, за зразком, вивчення курсу на I семестр (клас оберіть самостійно. Використовуйте навчальні програми та чинні підручники).				
№	Тема	Дата		
	Тема 1. Як проводити дослідження (4 год.).			
1.	Чому я хочу стати дослідником?	03. 10. 2018		
2.				
2. Розробіть комп'ютерний (електронний) тренажер щодо реалізації громадянської та історичної освіти, для учнів 1-2, 3-4 класів, який розміщуватиметься на сайтах http://learningapps.org/ , (https://wordart.com/ , https://kahoot.com/)				
Змістовий модуль 2. Організація освітнього процесу під час вивчення громадянської та історичної освітньої галузі				
Тема 4. Особливості організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі. Інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами.				
1.Назвіть в яких аспектах розглядають інтеграцію в освіті.				
2.Які можливості розкриває інтегроване навчання перед вчителем та учнем.				
3.Назвіть відмінні риси підручників інтегрованого курсу «Я досліджую світ», створених за навчальною програмою «Я досліджую світ» (під керівництвом О. Савченко) та освітньої програми (під керівництвом Р. Шияна) громадянської та історичної освітньої галузі.				
Заповніть таблицю:				
Інтегрований курс «Я досліджую світ»				
Автор	Тема	Об'єкт інтеграції		
4. Розробіть алгоритм завдань, прийомів роботи, які будуть активізувати діяльність учнів на уроках «Я досліджую світ» за навчальною програмою «Я досліджую світ» (під керівництвом О. Савченко).			8	20
Тема 5. Форми організації навчання громадянська та історична освітньої галузі.				
1.Використовуючи метод структурування концепцій із використанням графічного запису створіть інтелект- карту (ментальну карту, карту пам'яті, діаграму зв'язків тощо) планування тематичного дня.				
2.Підберіть ігрові форми взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу різних циклів навчання.				
3. Розробіть план конспект уроку «Я досліджую світ» (тема і клас на вибір).				
4. Розробіть план роботи гуртка, волонтерської та дитячої громадської організації в контексті навчання громадянської та історичної освітньої галузі.				
5.Проаналізуйте критерії оцінювання результатів навчання учнів вихованців) у системі повної загальної середньої освіти та оцініть			10	25

досягнення одного з учнів 3(4) класу.		
Тема 6. Створення форм онлайн-комунікації та інструментарію дистанційного навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ». 1.Створіть одну із форм онлайн-комунікації в контексті вивчення громадянської та історичної освітньої галузі. 2.Створіть один із інструментів дистанційного навчання (відео, онлайн-дошки, тести, практика та інструменти формувального оцінювання, інтерактивні сервіси миттєвого опитування, цифрова творчість учнів) в контексті вивчення громадянської та історичної освітньої галузі.	10	10
Усього:	52	85

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

№	Критерії оцінювання самостійної роботи	Кількість балів
1	Вчасність подання роботи	1
2	Змістовність та структурованість поданого матеріалу	1
3	Уміння стисло, логічно й повно виконати завдання	1
4	Наявність авторської позиції	1
5	Наявність сучасних підходів	1
Підсумковий бал		5

6.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

7. Рекомендовані джерела

Основні

1. Бібік Н.М. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. – Київ : Літера ЛТД, 2018. – 160 с.
2. Іонова О. М. Підготовка майбутніх учителів до застосування інтегрованих форм організації навчального процесу в початковій школі [Текст] : [монографія] / О. М. Іонова, Н. М. Сінопальнікова ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Ін-т педагогіки та психології. – Харків : Щедра садиба плюс, 2014. – 263 с.
3. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. СХВАЛЕНО розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 710-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-konceptsiyi-rozvitku-gromadyanskoyi-osviti-v-ukrayini>
4. Про внесення змін до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-nakazu-pro-vnesennya-zmin-do-kriteriyiv-ocinyuvannya-navchalnih-dosyagnen-uchniv-vihovanciv-u-sistemi-zagalnoyi-serednoyi-osviti>
5. Типові освітні програми для закл. загальної середньої освіти: 1-2 класи. – К. : ТД «Освіта- центр +», 2018. – 240 с.

Додаткові

1. Громадянська освіта: теорія і методика навчання. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab/Posibnyky/TTG_main.pdf
2. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу / Додаток до наказу МОН України від 20.08.18 № 924 «Прозатвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі». [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/61761/.
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. – Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році. Лист МОН № 1/11-5966 від 01.07.19 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/65024/
4. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <chrome-extension://ohfgljdgelakfkefopgkclcohadegdpjf/https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>.
5. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник – Київ : ТОВ «Агенство «Україна», 2019. – 300 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/posibniki/inkluziyavnz.pdf>

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 60 год.: лекції – 2 год., практичні заняття – 4 год., семінарські заняття – 2 год., самостійна робота – 52 год.

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модулі	ЗМІ					ЗМІІ					
Назва модуля	Тематична основа курсу «Я досліджую світ»					Тематична основа курсу «Я досліджую світ»					
К-сть балів за модуль											
Лекції	1	2	3			4	5			6	
Дати											
Теми лекцій (відвідування – 1 бали)	Актуальність та основоположні засади громадянської та історичної освіти										
Теми семінарських занять (відвідування, робота під час заняття) 1 + 10 = 11 балів						Особливості організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.					
Теми практичних занять (відвідування, робота під час заняття) 2 + 20 = 22 бали		Пропонований зміст, обов'язкові та очікувані результати навчання громадянської та історичної освітньої галузі						Форми організації навчання громадянська та історична освітньої галузі.			
Самостійна робота (11*5=55 б.)	10 балів	10 балів	10 балів			20 балів		25 балів		10 балів	
Підсумковий контроль	Відвідування лекц. – 1 б., сем. – 1 б, практ. – 2 б., роб на сем. – 10 б., практ. – 20 б., сам. роб. – 85 б. Разом – 119 балів. Коefіцієнт – 1,19										